

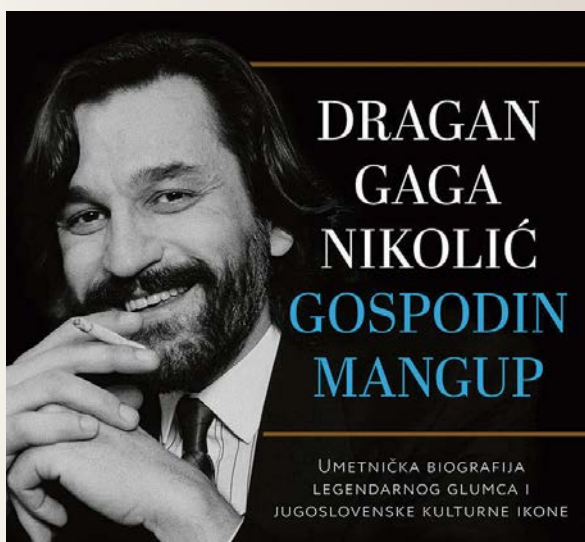
knjige Lagunine

VREME
i Laguna
preporučuju

Esejistika

Istinite priče

Nove knjige o vladarima, akademikima, muzičarima i jednom velikom glumcu

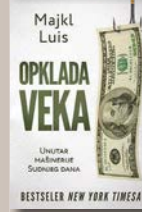
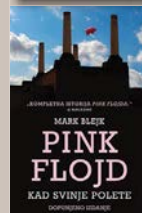
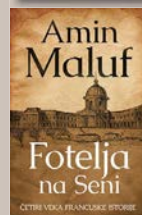
Dostojevski je prvi izrekao misao da je život fantastičniji od svake umetnosti, što se od tada nebrojeno puta ponavljalo i pokazivalo. Na koje sve načine se ova misao ispostavlja kao tačna, može se videti i u novim nefekcijskim knjigama iz recentne Lagunine izdavačke produkcije. Na primer u novom, dopunjenom i proširenom izdanju kultne *Hronike nastranosti* Dušana Miklje, zbirci istinitih priča o vlasti i podaništvu. Govoreći o sudbinama političara, kraljeva i predsednika, samozvancu i izabranih, despota i demokrata, Miklja bespoštedno secira fenomen vlasti i ispisuje, kako je to Mihajlo Pantić napisao, brevijar ljudske gluposti, taštine i oholosti, toliko neverovatan da je, konačno, apsolutno literarno istinit: „Mikljina knjiga nas, iz različitih uglova i na različite načine, u konačnom zbiru svojih značenja privodi pitanjima o etičkom statusu novije istorije i novog lica sveta. Sledeći ironično zaoštrenim perom gotovo virtuosnu skalu bedastoća svojih stvarnih junaka i, pritom, obuzdavajući gađenje i sarkazam (...), Miklja nam iz naoko neobavezne perspektive mikroskopski približava maligne isečke dojučerašnje planetarne svakodnevice, koja polako postaje prošlost, dakle fikcija podložna različitim interpretacijama. Kao da ima na umu Grasovu rečenicu: 'Politiku valja raskrinkati pre nego što se ona kamuflira kao istorija.'“

Od novih esejističkih izdanja skrećemo pažnju na knjigu *Fotelja na Seni* Amina Malufa koja će se uskoro naći pred čitaocima. Ona donosi priču o četiri veka francuske istorije ispričanu kroz sudbine članova Francuske akademije. Naime, kao

što je poznato, Francusku akademiju je 1635. godine osnovao kardinal Rišelje, ona se sastoji od četrdeset doživotnih članova, a nakon smrti nekog od njih ostali članovi biraju novog. Od osnivanja je kroz nju prošlo preko sedamsto književnika, umetnika, filozofa, istoričara, naučnika, generala, sveštenika, državnika i drugih, koji se po krilatici Akademije *À l'immortalité* popularno nazivaju „besmrtnicima“. Kada je 2011. godine, nakon smrti Kloda Levi-Strosa, u Akademiju primljen Amin Maluf, on je odlučio da istraži sudbine svojih slavni prethodnika i o njima napiše ovu izuzetnu knjigu, svojevrsan omaž velikoj kulturi njegove usvojene domovine. „Maluf nam veštím perom dočarava čudesne prizore iz života akademikâ, nekih zaboravljenih poput Kajave, koji u svoj prsten beše ugradio jedan Molijerov zub, ili čuvenih kao što je Volter i njegov doček u Parizu po povratku iz izgnanstva – sočne anegdote, potresne sudbine, burleskne pustolovine, pikantni citati, komične pesmice, prefinjeni humor, sve se ujedinilo da pruži zadovoljstvo čitanja“, kaže prevoditeljka ove knjige Vesna Cakeljčić.

Iz štampe uskoro izlazi i knjiga *Kad svinje polete*, prva kompletna biografija slavne grupe Pink Floyd, čiji je autor Mark Blejk, urednik i novinar magazina „Q“ i „Mojo“. Na temelju razgovora s Gilmorom, Votersom, Baretom i drugim članovima grupe, njihovim saradnicima, poznanicima, prijateljima i oponentima, Blejk je opisao životni i kreativni put jednog od najvećih svetskih rok bendova od njegovih početaka u Kembridžu, preko trijumfa s albumom *The Dark Side of the Moon*, zatim raspada grupe osamdesetih i njenog ponovnog okupljanja, sve do smrti Sida Baretu 2006. godine. Knjiga *Kad svinje polete* predstavlja obaveznu lektiru za sve koje zanima istorija popularne kulture druge polovine XX veka.

I za kraj, najavljujemo izlazak jedne važne i potrebne knjige: *Dragan Gaga Nikolić – Gospodin mangup*. Reč je o umetničkoj biografiji legendarnog glumca koju je priredila Radmila Stanković, a fotografski uredila Goranka Matić. O delu i ličnosti Dragana Nikolića u ovoj knjizi svedoče Dušan Kovačević, Milan Vlajčić, Dejan Mijač, Paolo Mađeli, Slobodan Unkovski, Slobodan Šijan, Boro Drašković, Zdravko Šotra, Miloš Radović, Draža Petrović i mnogi drugi. Ovim izdanjem, makar i posthumno, odata je počast jednom od najvećih i najvoljenijih beogradskih, srpskih i jugoslovenskih glumaca, koji je za uvek obeležio svoje vreme i svoj grad.

Istorijski

BENJAMIN MONFERAT:

Svet u plamenu

Prevod: IRENA LEA JANKOVIĆ

Iza pseudonima Benjamin Monferat krije se nemački istoričar i pisac Stefan Rother. Rođen u Vitingenu 1968. godine, Rother je odrastao pokraj male železničke stanice

na granici tadašnje dve Nemačke, slušajući priče svog dede koji je u vreme Trećeg rajha učestvovao u gradnji luksuznih vagona. Svojom ranoj ljubavi prema vozovima i zvuku parnih lokomotiva odužio se romanom *Svet u plamenu*. „Junak“ romana je *Simplon Orijent ekspres*, voz koji je nakon Prvog svetskog rata saobraćao od Kalea do Istanbula trasom nešto drugačijom nego njegov legendarni prethodnik, ali koji je zadržao istu notu egzotike i imidž „luksuznog hotela na točkovima“. Roman govori o poslednjem putovanju ovog voza koje započinje u Parizu 25. maja 1940, uoči ulaska nacističke vojske u francusku prestonicu. Poslednji vagon kompozicije je

čuveni „vagon primirja“ u kome je 22 godine ranije Nemačka potpisala kapitulaciju, čime je okončan Prvi svetski rat. Stvar je nacionalnog ponosa da ovaj vagon nestane iz Francuske, kako bi se sprečila Hitlerova namera da simbol nekadašnje „velike Francuske“ dobije kao ratni trofej i pretvori ga u simbol poražene i ponižene zemlje.

Putnici ne znaju da je „vagon primirja“ deo kompozicije, a svaki od njih ima svoje razloge zašto po svaku cenu želi da učestvuje u poslednjoj vožnji *Orijent ekspresa*: „Jedan balkanski kralj želi da povrati vladavinu nad svojom zemljom. Njegova jevrejska ljubavnica strahuje za svoju ljubav – i svoj život. Nemački špijun daje sve od sebe da je zaštiti. Ruski veliki knez je u bekstvu, dok mu je sovjetska vlast za petama. Diva nemog filma više strahuje od zaborava nego od rata. U vozu su i špijuni svih velikih sila.“ Vešto postavljena radnja, izvrsno rekonstruisana epoha, upečatljivi likovi i filmska brzina pripovedanja učinili su ovaj roman evropskim bestsellerom.

Komedija

FREDRIK BAKMAN:

Čovek po imenu Uve

Prevod: NIKOLA PERIŠIĆ

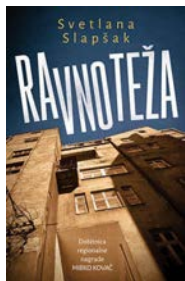
Fredrik Bakman (1981) započeo je spisateljsku karijeru na internetu, gde je vodio jedan od najpopularnijih švedskih blogova, da bi 2012. godine objavio i svoj prvi roman, koji je dosad preveden na četrdeset jezika i po kome je snimljen film u režiji Hanesa Holma, švedski kandidat za ovogodišnjeg Oskara. Junak Bakmanove knjige jedan je od najživopisnijih i najsimpatičnijih namćora u savremenoj književnosti: „Uve ima pedeset devet godina. Vozi sab. Ima običaj da u ljude koji mu se ne dopadaju upire prstom i to tako kao da su oni provalnici, a Uveov kažiprst policijska džepna lampa.“ Uve je jedno vreme bio predsednik kućnog saveta svoje zgrade, ali kako je komšijama njegova revnost išla na živce, smenjen je s te funkcije. Ogorčenje zbog „prevrata“ Uvea samo će utvrditi u njegovoj pravovernosti: on sada

svakog jutra samoinicijativno ide u inspekciju naselja u kojem živi da proveri da li je sve na svom mestu, popisuje nepravilnosti i prijavljuje nadležnima nesavesne sugrađane, bilo da je reč o biciklima ostavljenim na za to nepredviđenim mestima ili neodgovarajuće razvrstanom kontejnerskom đubretu. A onda se, igrom slučaja, iza maske džangrizavog matorca polako otkriva jedina sasvim drugačija priroda. „Bakmanova vedra priča o ogorčenom starom komšiji ujedno je i veoma promišljeno istraživanje o tome kako nečiji život može imati snažan uticaj na bezbroj drugih. Da postoji nagrada za najšarmantniju knjigu godine, ovaj roman švedskog blogera koji se preko noći pretvorio u senzaciju dobio bi je bez ikakve sumnje“, reči su jednog od kritičara. „*Čovek po imenu Uve* je izuzetan. Lirski jezik je poput konfeta slobodno razbacan širom ove priče koja slavi život, dodajući sjaj i boje ionako spektakularnoj zabavi. Bakmanovi likovi deluju toliko autentično da će čitalac verovatno pronaći njihove dvojnike u sopstvenom komšiluku.“

Drama

SVETLANA SLAPŠAK:

Ravnoteža

Roman *Ravnoteža* Svetlane Slapšak, nagrađen Vitalom nagradom „Zlatni suncokret“ za 2016. godinu, govori o ženama u Beogradu za vreme rata u bivšoj Jugoslaviji i njihovom otporu nacionalizmu, nasilju, mržnji i ratu. Junakinje romana pokušavaju da se odupru zlu koje ih okružuje, kriju svoje prijatelje, ljubavnike i sinove od mobilizacije, a Milica, jedna od njih, prinuđena je da prekucava rukopis velikog nacionalnog pisca i ratnog ideologa, a olakšanje od mučnog posla i mračne svakodnevice vidi u pisanju pastiša u ključu romana sestara Bronte. „Odbijajući svaki vid integracije u novo, razorno društvo bezumlja

i zla, Milica i njene prijateljice svojom kreativnošću i hrabrošću pokušavaju da se odupru nasilju i haosu koji ih okružuje. Kroz mnoštvo duhovitih i ironičnih dijaloga, ovaj roman traga za odgovorom na pitanje kako u jednom neuravnoteženom društvu održati sopstvenu ravnotežu.“ Dragan Velikić je o ovoj knjizi napisao: „Tri romana u jednoj knjizi, to je *Ravnoteža* Svetlane Slapšak.

Pastiš, parodija i svedočanstvo čine ovaj roman jedinstvenim u savremenoj literaturi našeg regiona. Pastiš je priča u maniru sestara Bronte, parodija je roman o nastajanju oca nacije, a svedočanstvo su devedesete godine prošlog veka na prostoru bivše Jugoslavije ispričane oštro i lucidno. A kao bonus, u knjizi su porno skeč i recept za kolač u narodu poznat kao ‘ravnoteža.’“

Drama

KETRIN BANER: **Kuća na ivici noći**

Prevod: NIKOLA PAJVANČIĆ

Godina je 1914. Amedeo Esposito je četrdesetogodišnji firentinski lekar, bez stalnog zaposlenja, prijatelja i porodice, nezadovoljan sobom i svetom. Kada dobije ponudu za posao na Kastelmareu, mediteranskom ostrvu negde jugoistočno od Sicilije, daleko od svega i svih, on kreće na jug u nadi da će tamo započeti nov život. Na ostrvu sreće ženu svog života, u senci bugenvilija otvara kafe po imenu „Kuća na ivici noći“ i Kastelmare postaje njegov izabrani zavičaj. Ovako započinje roman mlade britanske spisateljice s italijanskom adresom Kettrin Baner, koji će se dalje razviti u sagu o četiri generacije porodice Esposito s imaginarnog ostrva Kastelmare, sve do naših vremena, tačnije do velike ekonomske krize 2008. godine. Upravo ova kriza, odnosno njene slabo vidljive a za život u malim evropskim gradovima dramatične posledice, bila je za Kettrin Baner okidač da napiše ovaj roman. Njena namera bila je da prikaže kako se „velika istorija“ tokom poslednjih sto godina prelamala preko života „malih ljudi“ i kako su se oni borili protiv njenih demona. Kritičari su ovaj roman, natopljen mirisima, svetlima i legendama Mediterana, upoređivali s knjigama Itala Kalvina i Iza bele Aljende, s *Predivnim ruševinama* Džesa Voltera i *Mandolinom kapetana Korelija* Luja de Bernijera, dok je sama autorka o njemu rekla: „Ovo je knjiga o malim mestima koja poznajem, volim i želim da proslavim. Nadam se da ćete, kada je pročitate, i sami poželeti da krenete put Kastelmarea, kao što sam to htela i ja dok sam ovaj roman pisala.“

Drama

VLADIMIR TABAŠEVIĆ: **Tiho teče Misisipi**

Prozni prvenac kojim je Vladimir Tabašević uzdrmao književnu scenu uskoro je ponovo pred čitaocima. Reč je o furiozno napisanom lirskom romanu koji za generaciju rođenu osamdesetih godina znači ono što je pre skoro sto godina za svoju značio *Dnevnik o Čarnojeviću*. Na koricama prethodnog izdanja Bojan Vasić je napisao: „Tabaševićev *Misisipi* ne teče imaginarnim svetom književnosti. Njegov jezik ističe direktno iz realnog, iz pomerene, dečije perspektive, iznoseći buku i bes kraja jednog veka i raspada jednog društva. Sto godina posle *Čarnojevića*, kao svojevrstan dnevnik od petnaest slika, u glavnom junaku Deniju *Misisipi* zaokružuje priču o jednoj državi, stoleću i ideji, dajući poražavajući intimni bilans njihovog kraja. Ovaj roman pokazuje svu određujuću prepletenost intimnog i istorijskog, ličnog i ideološkog, spajajući u sebi visoku i popularnu kulturu, uvodeći nas u živote marginalnih, 'običnih', neimenovanih i nevidljivih aktera društvenosti kao takve. Njegova radnja se poput bujice dešava u jeziku, tiče se svih nas i, uporno, ne prestaje.“

Ljubavni

SOFI GOLDBERG: **Mesečina nad Istanbulom**

Prevod: GORDANA MIHAJLOVIĆ

„Putovanje nikada nema kraj. Samo putnici imaju kraj. A čak i oni mogu produžiti putovanje u sećanju, u pamćenju, u pripovedanju. Kraj jednog putovanja tek je početak drugog.“ Ove rečenice Žozea Saramaga stoji kao moto ovog romana meksičke spisateljice Sofi Goldberg, u kome je ona svoje porodično predanje transponovala u univerzalnu priču o „ljudima koji odasvud prelaze granice, ka svim odredištima“. Junakinja knjige je njena baka Ventura Eskenazi, sefardska Jevrejka rođena i odrasla u Istanbulu, čiji je svet volela i kome je osećala da pripada. Ali, po običaju onog vremena, roditelji su joj pronašli muža, i to u dalekom Meksiku, i ona, pomirena s tradicijom i očekivanjima, s jednom škrinjom i nešto ličnih stvari 1927. godine napušta Tursku i kreće na put ka svetu o kome ništa nije znala. U Meksiku počinje novi život, sreće i upoznaje drugačije mirise, boje, ukuse i kulture, pokušava da u svojoj svesti pomiri i nekako premosti Orijent i Okcident, ali ne uspeva da se oslobodi nostalgije za gradom na Bosforu koji u njenom sećanju poprima mističnu auru. Ovaj roman je priča o životu jedne žene, o prokletstvu seoba i osećanju neizlečive bezdomnosti, ali i omaž Meksiku, koji je tokom prošlog veka pružio gostoprimstvo hiljadama izbeglica. „Krenućemo na put, i potajno ćemo patiti što neće biti povratka ni na jedno mesto na kome smo bili srećni“, stoji na početku knjige, uz Saramagov moto, i ova misao Marija Pajerasa.

Drama

FEDRA PATRIK: **Zagonetna narukvica Artura Pepera**

Prevod: TATJANA BIŽIĆ

Debitantski roman britanske spisateljice, koji je za kratko vreme preveden na dvadeset jezika i čija se ekranizacija iščekuje, donosi dirljivu priču o jednom simpatičnom udovcu koji pred kraj životnog puta otkriva nove razloge za slavljenje života. Artur Peper ima 69 godina i živi sam u velikoj kući. Deca su davno otišla, a njegova žena, s kojom je četiri decenije bio u braku, prošle godine je umrla. Bol zbog njenog odsustva nikako ne prolazi. A onda jednog dana, prebirajući po njenim stvarima, pronalazi nepoznatu kutiju i u njoj zlatnu narukvicu s osam čudnih privezaka u obliku slona, cveta, knjige, palete, tigra, naprstka, srca i prstena. Na privesku s indijskom slonom primećuje ugraviran broj telefona s pozivnim brojem za Indiju. Kada taj broj okrene, Artur shvata da je u životu njegove žene postojala tajna o kojoj on ništa nije znao, tajna čije deličke skriva svaki od privezaka. On kreće njihovim tragom u avanturu koja će mu izmeniti život i dati mu novi smisao. „Topla i snažna priča o braku, tugi i uspomena kroz koju vas vodi nespretni, strogi i veoma dragi Artur.“

VREME

Copyright © NP Vreme, Beograd

Upotreba materijala iz ovog fajla u bilo koje svrhe osim za
ličnu arhivu dozvoljena je samo uz pisano odobrenje NP Vreme

PDF IZDANJE RAZVILI: Saša Marković i Ivan Hrašovec

OBRADA: Marjana Hrašovec